

prima instanță: N. Arabadji

instanța de apel: V. Pruteanu, A. Minciuna, I. Cimpoi

DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima,
Valeriu Doagă, Ala Cobăneanu,
Sveatoslav Moldovan, Nedejda Toma,

examinând recursul declarat de Cebotari Ilie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Chișinău-Gaz” împotriva lui Cebotari Ilie cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău - Gaz”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La data de 11 iulie 2013, SRL „Chișinău-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Cebotari cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că la 13 februarie 2013, pîrîtul a deteriorat sticla de la intrarea în centrul relații cu consumatorii din sediul SRL „Chișinău-Gaz” din str. Albișoara,38, mun. Chișinău.

În acest context, menționează reclamantul că, SRL „Chișinău-Gaz” a înlocuit sticla, însă pentru procurarea și montarea acesteia a achitat suma de 2878 lei (float 6mm – în sumă de 2320 lei, factura fiscală din 20 martie 2013, lipici oracal roșu 10m – 270 lei și placa 100*200 cu imprimant 288 lei, factura nr. 31378 din 03 aprilie 2013).

Mai indică reclamantul că, conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Reclamantul susține că, deși s-a adresat pîrîtului pînă la momentul înaintării acțiunii cu mai multe cereri prealabile privind restituirea pe cale amiabilă a contravalorii prejudiciului material cauzat, ultimul refuză restituirea acesteia.

Solicită reclamantul încasarea de la Cebotari Ilie în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” a sumei de 2878 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 iunie 2014 și 15 septembrie 2014, în termenul prevăzut de lege, SRL „Chișinău-Gaz” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Chișinău-Gaz” a fost admis, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 19 iunie 2014 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii prin care s-a dispus a încasa de la Ilie Cebotari în beneficiul Societății cu răspundere limitată „Chișinău-Gaz” suma de 2320 (două mii trei sute douăzeci) lei, în vederea reparării prejudiciului material, în rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La data de 04 februarie 2015, Cebotari Ilie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 și menținerea hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, instanța ierarhic inferioară încălcând și aplicând eronat normele de drept material.

Consideră recurentul că au fost încălcate normele de drept material și procedural și anume, au fost ignorate prevederile art. 607 alin. (1) Cod Civil, care obligă partea vătămată să ceară repararea prejudiciului în natură. Potrivit normei citate cel obligat la repararea prejudiciului trebuie să restabilească situația care ar fi existat în cazul în care împrejurarea cauzatoare de prejudiciu nu survenea.

De asemenea, indică și prevederile art. 608 CC care prevede, că “dacă restabilirea situației în conformitate cu prevederile art.607 alin.(1) nu este posibilă sau este posibilă doar cu cheltuieli disproporționate, creditorul este despăgubit în bani”.

Totodată, recurentul invocă lipsa culpei sale în producerea prejudiciului, că însuși reclamantul poartă vina pentru cele întâmplate din cauza lipsei iluminăției suficiente la ușa cu pricina, că urma să se ia în considerație prevederile art. 1403 Cod civil despre răspunderea comitentului pentru fapta prepusului etc.

Susține recurentul că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1398 Cod civil deoarece nu a luat în considerație absența „prejudiciului” ca element al răspunderii delictuale, la momentul comiterii faptei din 13 februarie 2013.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Cebotari Ilie întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2

luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 03 decembrie 2014, iar recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus la 04 februarie 2015 și respectiv, se consideră depus în termen.

Din considerentul menționat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție recurge la examinarea propriu-zisă a cererii de recurs.

Actele cauzei denotă că, la data de 11 iulie 2013, SRL „Chișinău-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Cebotari cu privire la repararea prejudiciului material.

Instanțele de judecată au emis hotărârile sus indicate.

Analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios Colegiul ajunge la concluzia că instanța de fond corect a dispus respingerea acțiunii, pe când instanța de apel neîntemeiat a dispus admiterea parțială a acțiunii.

Din materialele dosarului s-a stabilit că Cebotari Ilie, la 13 februarie 2013 pe la orele 06.40 cu permisiunea a doi paznici angajați ai SRL “Chișinău Gaz”, a intrat în sediul centrului relații cu consumatorii, din str. Albișoara, 38, mun. Chișinău și a depus colete poștale eliberate de Oficiul Poștal.

La ora respectivă era întineric și angajații SRL “Chișinău Gaz”, masa căror era în holul încăperii, nu au aprins lumina la ieșirea lui Cebotari Ilie din încăpere și nu i-au deschis ușa. Era iarnă, temperatura era joasă. Podeaua la intrare fiind lunecoasă, Cebotari Ilie a lunecat și în cădere s-a lovit cu capul de sticla de la ușă. În rezultat, ușa din sticlă s-a stricat, iar lui Cebotari Ilie i-au fost provocate leziuni corporale.

Conform prevederilor art.8 CC RM drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar:

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

Conform art.14 CC RM persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Potrivit art.1398 CC RM cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțămîntul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Conform art.1417 CC RM prejudiciul cauzat din intenția persoanei vătămate

nu se repară. Dacă culpa gravă a persoanei vătămate a contribuit la producerea prejudiciului sau la agravarea lui, despăgubirea se reduce potrivit gradului de vinovăție a persoanei vătămate. Culpa gravă a persoanei vătămate nu constituie temei de reducere a despăgubirii în cazurile prevăzute la art.1405 și nici în cazurile în care prejudiciul a fost cauzat unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani sau unei persoane lipsite de capacitate de exercițiu.

Cu referire la normele de drept citate instanța de recurs, reieșind din elementele de fapt și motivele de drept, consideră neîntemeiată soluția instanței de apel privind admiterea parțială a acțiunii, dat fiind faptul că s-a constatat cu certitudine că, în prezentul caz lipsesc elementele necesare angajării răspunderii delictuale și respectiv nu există condițiile legale de încasare de la Cebotari Ilie a prejudiciului material pretins, deoarece pentru apariția răspunderii delictuale este necesară componența delictului civil, existența cărui este condiționată de existența în totalitate a prejudiciului; a faptei ilicite; a raportului cauzal dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăție, iar lipsa chiar și a unui din aceste elemente, exclude răspunderea delictuală.

În contextul celor expuse, Instanța de recurs notează că pîrîtul/recurentul Cebotari Ilie a recunoscut, că la data de 13 februarie 2013, dimineața, aproximativ pe la orele 07.00, a dus presa la Chișinău Gaz și ușile din afară erau deschise, iar el a intrat, acolo erau 2 paznici, pe care i-a salutat. Precizează că aceștia erau ocupați și nu i-au răspuns, în legătură cu ce el a deschis ușa și a intrat în sala nr.2, între timp ușa s-a închis, iar când el a dorit să iasă, deoarece era întuneric, lumina ardea doar la paznici, a alunecat și s-a lovit cu capul în ușă și aceasta s-a deteriorat.

Astfel, ca urmare a celor relatate constată instanța de recurs, că deși a fost întocmit și prezentat instanței procesul verbal de constatare la locul faptei, fapta comisă de către Cebotari Ilie nu poate fi apreciată ca ilicită, deoarece nu este vinovat Cebotari Ilie că nu a fost aprinsă lumina în încăperea în momentul ieșirii lui, că podeaua de la intrare/ieșire din încăperea era lunecoasă, că a alunecat și în cădere s-a lovit cu capul de ușa din sticlă de la intrare în încăperea și s-a stricat ușa.

Astfel acțiunile lui Cebotari Ilie de deplasare pentru a ieși din încăperea, nu sunt ilicite, alte acțiuni sau omisiuni ilicite nu a comis, iar alunecarea din cauza că era lunecos, că nu era iluminată intrarea și drept urmare căderea din aceste motive, nu este o faptă ilicită.

Mai mult cu referire la cauzarea prejudiciului material în legătură cu incidentul menționat mai sus, în rezultatul căruia a fost deteriorată sticla de la ușa de la intrare în centrul Relații cu consumatorii, din sediul întreprinderii SRL "Chișinău-Gaz" din mun. Chișinău, str. Albișoara,38, care este un bun aflat în proprietatea SRL "Chișinău-Gaz" și căruia în sensul art. 316 CC RM, i-a fost cauzat un prejudiciu efectiv, exteriorizat prin lezarea dreptului de proprietate, reține că, sticla deteriorată a fost înlocuită de către SRL "Chișinău-Gaz", care a prezentat instanței facturile fiscale nr.FB3540496 din 20.03.2013 și factura nr.31378 din 03.04.2013, însă instanța relevă că nu este stabilită cu exactitate valoarea prejudiciului material, deoarece în facturile anexate la dosar sunt indicate costurile unor produse procurate, însă nu este clar în legătură cu ce au fost procurate și unde au fost folosite, fapt ce denotă lipsa legăturii de cauzalitate între sumele achitate de SRL "Chișinău-Gaz" în baza acestor facturi fiscale și prețul ușii instalate – ca prejudiciu solicitat de la Cebotari Ilie.

Astfel, avînd în vedere circumstanțele invocate și reieșind din normele de drept citate, Colegiul precizează că, lipsește fapta ilicită prin acțiune sau omisiune, raportul causal dintre fapta ilicită cu vinovăție și prejudiciul cauzat și astfel nu poate fi antrenată răspunderea delictuală a persoanei care a cauzat prejudiciul, adică a pîrîtului/recurentului Cebotari Ilie.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărîrea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Cebotari Ilie, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Cebotari Ilie

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 și se menține hotărîrea judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Chișinău-Gaz” împotriva lui Cebotari Ilie cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma